

Anne-Mette Thorøes dimissionstale

Taler

Anne-Mette Thorøe
Rektor på Herning HF & VUC

Dato

26. juni 2025

Sted

Festsalen, Herning HF & VUC,
Brorsonsvej 2, 7400 Herning

1 Kære studenter, kære forældre og familier

Et stort og varmt tillykke til jer alle sammen. Til jer forældre – og eventuelt
kæresten og andet familie – tillykke med at den nervepirrende eksamenstid nu er
5 overstået, hvor I har stået på sidelinjen og måske lagt ryg (og nattesøvn) til jeres
unge menneskers eksamensforberedelse og -frustrationer. Godt gået.

Og selvfølgelig til jer studenter: Stort tillykke med huen, som er et smukt
symbol på to års i hvert fald for manges vedkommende flid, og for alles
10 vedkommende mod, viden og vedholdenhed.

Vi fejrer jeg i flok og som en hel studenterårgang. Lidt højtideligt sagt, så træder
I i dag ind i den lange række af studenter, som gennem tiden har siddet, skulder
ved skulder, måske med let svedige håndflader, og ladet sig hylde. I skriver
dermed ikke kun jeres egen historie, men er også med til at skrive vores alle
15 sammens fælles historie.

Og jeg har taget rød kjole på. Jeg går ellers aldrig i rødt, men i år har jeg besluttet,
at nu skal det være. Rødt er ikke det trygge valg for mig. Noget mørkt eller
pastelfarvet, havde jeg helt sikkert følt mig mere komfortabel i. Men man
20 behøver ikke altid føle sig komfortabel – nogle gange må man kaste sig ud i det –
stille sig frem og bekende kulør – og stå ubehaget igennem. Ligesom I har gjort
det til eksamen for nylig.

Rød er kærlighedens farve. Den er passionens og hjerteblodets farve. Og det er
25 som om, tiden kalder på kærlighed og hjerteblod. At vi tør stille os frem og
forsvare, det vi tror på og det, vi elsker. Lunkenhed og konsensus slår ikke til,
når verdens mægtige mænd både i øst og vest sår tvivl om eller ligefrem går til
angreb på værdier, som vi i vores del af verden var begyndt at tage for givet –
frihed, demokrati, minoriteters rettigheder osv.

30

Da jeg selv blev student for snart mange år siden, var en populær studentergave en samling af Piet Heins små digte eller gruk. Bogen har jeg ikke mere, men et gruk har brændt sig fast, og jeg kom til at tænke på det, da jeg skulle skrive tale til
35 jer. Det lyder sådan her:

Der er en ro, og den beror på, at du er tro mod det, du tror på.

Piet Hein, som blev født i 1905, havde med to verdenskrige bag sig en helt særlig
40 erfaring at trække på, da han skrev sit digt. Med besættelsesmagter tæt inde på livet, vidste han og hans generation, at de måtte tage stilling og kæmpe for det, de havde kært.

Jeg er ikke sikker på, at jeg nødvendigvis havde et klart billede af, hvad jeg troede
45 på eller havde kært, da jeg stod der som ung student. Og det var under alle omstændigheder ikke noget, jeg havde modet til at indrømme eller dele med andre: Jeg kan huske, at det fx var svært at være spejder, når alle andre spillede håndbold, og det var akavet at stå med en sodavand, når alle andre drak øl. Men jeg var på den anden side nødt til at overkomme ubehag og pinlighed, hvis jeg
50 skulle være tro mod mig selv.

Og jeg tror egentlig ikke så meget har ændret sig lige på det punkt, siden jeg var ung. Det er stadigvæk en overvindelse for mange unge (og såmænd også ældre) at bekende kulør, og det kræver mod at vise, hvem man er. I det store som i det
55 små. Snakken om værdier og livsopfattelser, har i mange år ikke været noget, vi har været tvunget til. 80 års næsten uafbrudt fred og fremgang har gjort os lidt sløve på og forlegne ved den type samtale. Ja, vi har måske næsten mistet sproget for det, som binder os sammen som mennesker og folk og sætter os i forhold til det, som er større end os selv og vores egne små cirkler.

60 Så er det faktisk nemmere og mere ufarligt at tale om, hvad vi føler, og hvordan vi har det. Ikke mindst jeres generation er blevet langt bedre end min til at åbne op for de svære følelser og dele jeres sårbarhed. I er enormt tolerante og hensynfulde over for hinandens forskelligheder og meget bevidste om ikke at
65 sige noget forkert, eller gøre noget, der kan støde andre. Og det er bestemt godt at være hensynsfuld. Og man må gerne være bevidst om, hvad man føler, men det er anstrengende at skulle forholde sig til hele tiden. Og hvis man kun bruger sine følelser, og det man mærker til at træffe valg, kan man ende med aldrig at

70 vælge noget. Filosof og højskolelærer Kristian-Alberto Cobos beskriver det i et interview sådan her: ”Vi går meget op i vores personlige autonomi. Men vi har svært ved at forvalte friheden til at tage beslutninger. Vi kredser om vores følelser, som let kan fastholde os i bestemte tankemønstre, og vi kommer let til at skifte retning, lige så ofte som vores følelser skifter.” Cobos opfordrer derfor
75 sine højskoleelever til at overveje ”skal”, ”bør” og ”kan” før de overvejer ”vil”. Og så lære at leve med, at de ikke altid har lyst til det, de så beslutter sig for at gøre. Han siger ligefrem, at det i sidste instans kan være befriende at bruge viljen til at gøre ting, man ikke nødvendigvis har lyst til.

80 Og her kan det være en hjælp, hvis I har retning at gå efter. Noget I elsker og noget, I tror på. I må forberede jer på nogle gange at stå lidt alene, nogle gange at støde nogen, og nogle gange at komme i tvivl om, hvorvidt retningen er den rigtige. Men tvivl hører med, og fred og fordragelighed er ikke altid det bedste, hvis man vil noget i sit liv.

85

I er unge, I har masser af livskraft og er skabt til at leve og overkomme selv store udfordringer og kriser. Det viser historien – både den, der ligger bag os, og den, der skrives lige nu. Og netop ungdom, livskraft, og det med at have en retning, kom jeg til at tænke på, da jeg i forbindelse med markeringen af 80 året for
90 Danmarks befrielse læste Kim Malthe Bruuns dagbøger og breve. Kim Malthe Bruun var frihedskæmper og omtrent på jeres alder, da han blev henrettet af nazisterne i 1945. Han var en ung mand med en ukuelig tro på livet – han var stormende forelsket i sin kæreste Hanne, og han drømte om et liv på søen. Men mødet med besættelsesmagten, tvang ham til at tage stilling og være tro mod
95 sine værdier. Og måske også derfor kunne han se døden i øjnene med en ro, som vi næsten ikke kan begribe i dag. Hør bare hvad han skriver fra Vestre Fængsel i sit sidste brev til Hanne:

”Der er ikke noget, der skærer mig i hjertet, sådan er det nu engang, og det skal
100 du indse. Jeg har noget, der lever og brænder i mig – en kærlighed – en inspiration, kald den, hvad du vil, men noget som jeg endnu slet ikke har fundet udtryk for. Nu dør jeg, og jeg ved ikke, om jeg har tændt en lille flamme i et andet sind, en flamme som skal overleve mig, men endda er jeg rolig, for jeg har set og ved, at naturen er rig, ingen mærker, om nogle enkelte spirer bliver trådt
105 under fode og dør derved. Hvorfor skulle jeg så fortvivle, når jeg ser al den rigdom, som endda lever”.

Kære studenter. I behøver ikke ligefrem sætte livet på spil, som Kim Malthe
110 Bruun. Helst ikke faktisk. Men lad jer alligevel inspirere af hans livsmod og vilje
til at vælge en retning. Vær ikke bange for at stå ved det, I tror på. Find noget I
elsker og vær tro mod det. Og hvis I savner inspiration, er der masser at hente:

Først og fremmest håber jeg, at jeres lærere, som i øvrigt blev lærere, fordi de
115 brænder for deres fag og for elever som jer, har formået at inspirere jer og vise jer
alverdens retninger, I kan gå i. I historien, litteraturen, naturvidenskaben osv.

Snak med jeres forældre og bedsteforældre. Find ud af hvilke ståsteder og
værdier, der præger dem – hvad de tror og håber på. I behøver nemlig ikke at
120 skabe alt fra bunden. I har faktisk allerede noget at læne jer op ad.

Tå på museer, gå i kirke – opsøg i det hele taget alle de steder, som kan gøre jer
klogere på den historie og kulturarv, I er rundet af. Og hvis museer og kirker
måske ikke lige er jer, så gør det alligevel til en slags vane. Frivillig kedsomhed er
125 en overset kilde til indre ro og nye indsigter.

Tå til folkemøder og lyt til debatter – tag på højskole (eller køb i det mindste en
højskolesangbog), opsøg fællesspisning, så I måske også møder nogen, I er
uenige med. Det er sundt at blive udfordret, og man bliver klogere på sit eget
130 ståsted, når man lytter til andres.

Bliv til noget – ikke nødvendigvis statsminister eller astronaut – men noget, I
kan være stolte af og gå op i. En uddannelse eller et job er ikke en livstidsdom –
de fleste skifter spor mange gange i deres liv. Men hvis I mærker en ild eller en
135 mening, bliver valget nemmere.

Og selvom verden er et uroligt sted, og vi lige for tiden dagligt hører om krige og
katastrofer, så lyt ikke til dem, der forsøger at fortælle jer, at enden er nær. For
det har den altid været – faktisk mindst de sidste 2000 år. Men fremtiden er her
140 helt sikkert også i morgen, så kast jer endelig frygtløst ud i den. Jeg tror på, at det
ender godt.

Og så stor tak fordi I kom. Det har været en fornøjelse at møde jer. Fra den
første dag i trådte ind af døren, lidt usikre og akavede, som når man er på besøg
145 et nyt sted for første gang. Og til i dag, hvor I sidder her fulde af selvtillid og har
gjort skolen til jeres sted.

150 En særligt stor tak til elevrådet, som så modigt i år tog initiativ til traditionen
med fællesspisning for hele skolen. Demokrati har mange former – det handler
ikke kun om stemmebokse, partier og politik. Det begynder i det små med så
155 lille en ting som et fælles måltid. Det er dér, vi kan spørge og undres og udveksle
mere om, hvem vi er – eventuelt hjulpet af samtalekort. Det er et flot aftryk, I
har sat på skolen, og vi glæder os til at fortsætte traditionen mange år frem.

155

Også tak til jer, der var med i festudvalget, det grønne råd og alt det andet, og til
jer alle for at gøre vores skole til et godt sted at være. Jeg håber, vi har givet jer
noget, I kunne bruge. Og jeg håber, I vil se tilbage på jeres tid her på skolen med
glæde og stolthed.

160

Og hermed dimitterer jeg jer fra Herning HF & VUC

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler og producent

165

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

170

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anne-mette-thoroes-dimissionstale-2025>

175

180

185